

قانون بانکی و پولی کشور

قانون بانکی و پولی کشور

قانون بانکی و پولی کشور

مشمتمل بر 45 ماده است.

مشمتمل بر 45 ماده و 20 تبصره در تاریخ 7 تیرماه 1351 به تصویب رسید.

این قانون در سه قسمت به قوانین مربوط به: پول، بانک مرکزی ایران و بانکداری، می‌پردازد. آخرین اصلاحات این قانون مربوط به سال 1399 می‌شود.

قانون پولی و بانکی کشور

قسمت اول - پول

ماده 1 -

الف - واحد پول ایران ریال است. ریال برابر صد دینار است.

ب - یک ریال برابر یکصد و هشت هزار و پنجاه و پنج ده میلیونیم 0/0108055 گرم طلای خالص.

ج (اصلاحی 1359/04/31) - تغییر برابری ریال نسبت به طلا به پیشنهاد بانک مرکزی ایران و موافقت وزیر امور اقتصادی و دارائی و تأیید هیأت وزیران و تصویب کمیسیون‌های دارایی مجلس شورای اسلامی میسر خواهد بود.

د - برابری پول‌های خارجی نسبت به ریال و نرخ خرید و فروش ارز از طرف بانک مرکزی ایران با رعایت تعهدات کشور در مقابل صندوق بین‌المللی پول محاسبه و تعیین می‌شود.

ماده 2 -

الف - پول رایج کشور بصورت اسکناس و سکه‌های فلزی قابل انتشار است.

ب - فقط اسکناس و پول‌های فلزی که در تاریخ تصویب این قانون در جریان بوده و یا طبق این قانون انتشار

می‌یابد جریان قانونی و قوه اجراء دارد.

ج - تعهد پرداخت هرگونه دين و يا بدهی فقط بپول رایج کشور انجام پذیر است، مگر آنکه با رعایت مقررات ارزی کشور ترتیب دیگری بین بدهکار و بستانکار داده شده باشد.

د - مسکوکات طلا رواج قانونی ندارد.

ه (اصلاحی 1358/12/18) - مقررات مربوط به ورود و صدور طلا و نقره به پیشنهاد رئیس کل بانک مرکزی ایران و موافقت وزیر امور اقتصادی و دارایی و تصویب هیأت وزیران تعیین می‌شود؛ و (اصلاحی 1358/12/18) - مبلغ اسمی - شکل - جنس - رنگ - اندازه - نقشه و سایر مشخصات اسکناس‌ها و سکه‌های فلزی رایج کشور به پیشنهاد رئیس کل بانک مرکزی ایران و تصویب وزیر دارایی با رعایت مقررات این قانون تعیین خواهد گردید.

میزان سکه‌های فلزی به پیشنهاد رئیس کل بانک مرکزی ایران و تصویب وزیر دارایی تعیین خواهد شد.

ز (اصلاحی 1358/12/18) - اسکناس دارای امضاء وزیر امور اقتصادی و دارایی و رییس کل بانک مرکزی ایران خواهد بود.

ماده 3 -

الف - امتیاز انتشار پول رایج کشور در انحصار دولت است و این امتیاز با رعایت مقررات این قانون منحصرأً به بانک مرکزی ایران واگذار میشود.

ب (اصلاحی 1358/12/18) - میزان قوه ابراء سکه‌های فلزی رایج کشور و همچنین طرز جمع‌آوری و شرایط خروج اسکناس‌ها و سکه‌ها از جریان بوسیله بانک مرکزی ایران با تایید شورای پول و اعتبار پس از تصویب وزیر دارایی تعیین و از طریق درج در روزنامه رسمی کشور و حداقل یکی از روزنامه‌های کثیرالانتشار پایتخت و پخش از شبکه رادیو و تلویزیون کشور به اطلاع عموم می‌رسد.

ماده 4 -

الف - تعهد بانک مرکزی ایران در مقابل اسکناس‌ها یا سکه‌های فلزی منتشر شده منحصر به پرداخت پول رایج کشور خواهد بود.

ب - بانک مرکزی ایران در قبال سرقت یا فقدان یا از بین رفتن اسکناس‌ها و سکه‌های فلزی در دست اشخاص هیچگونه تعهد و مسئولیتی نخواهد داشت.

ج - بانک مرکزی ایران در مدتی که کمتر از ده سال نخواهد بود اسکناس‌ها و سکه‌های فلزی را که طبق بند ب ماده 3 این قانون از جریان خارج میشوند و رواج قانونی خود را از دست میدهند با پول رایج کشور معاوضه خواهد نمود و پس از انقضاء مدت مقرر تعهدی در قبال آنها نخواهد داشت و اسکناس‌ها و سکه‌های فلزی تعویض نشده به حساب خزانه منظور خواهد شد.

ماده 5 -

الف - بانک مرکزی ایران باید برابر صد درصد اسکناس‌های منتشر شده همواره دارائی‌های بشرح زیر به عنوان پشتوانه در اختیار داشته باشد.

1- طلا طبق ماده 6،

2 - ارز طبق ماده 7،

3 - اسناد و اوراق بهادار طبق مواد 8 و 9.

ب - مجموع دارائی‌های مندرج در ردیف‌های یک و دو بند الف این ماده نباید از 25 درصد مجموع بدهی‌های بانک مرکزی ایران بابت اسکناس‌های منتشر شده کمتر باشد.

تبصره

تبصره - ارزش دارائی‌های موضوع این ماده در صورتیکه قیمت خرید آنها پائین‌تر از قیمت اسمی باشد به قیمت خرید و در صورتیکه قیمت خرید آنها زیادت‌ر از قیمت اسمی باشد به قیمت اسمی محسوب می‌شود.